

УДК 33.338.

**Сурган В. В., бакалавр, спеціальність 071 облік та оподаткування,
Науковий керівник: Бессонова Світлана Іванівна к.е.н., професор, професор
кафедри обліку та аудиту**
(Державний вищий навчальний заклад «Приазовський державний технічний
університет» м. Дніпро, Україна)

ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Негативні наслідки російсько-української війни вплинули на всі рівні та сектори соціально-економічної системи держави. Вітчизняне мале та середнє підприємництво також відчуло на собі ці наслідки. Малий бізнес відіграє особливу роль у зниженні безробіття в Україні, розвитку самозайнятості, поповненню бюджетних вливань. За довоєнний період з 2019 по 2021 рр. чисельність зайнятих працівників у суб'єктів малого підприємництва становила на рівні 25,3-26,6 % до загальної кількості зайнятих працівників в економіці України з них 10-10,9 % мікропідприємства. Саме малі підприємства забезпечили роботою 1,58 – 1,67 млн. осіб [1].

Звичайно, що війна негативно вплинула на весь економічний стан в країні, у тому числі і на діяльність підприємництва. Підприємці продовжують свою роботу або переорієнтують свій бізнес в умовах невизначеності та зовнішніх ризиків. Але за даними Європейської Бізнес Асоціації продовжують допомагати армії 46% компаній, до того ж 40% продовжують допомагати продукцією, 34% - фінансово, 17% - медикаментами, 16% - послугами, і 15% - засобами захисту, 18% - інше [2].

Впродовж останніх двох років державна підтримка та допомога Європейських держав дозволили відновити та зберегти діяльність суб'єктів господарювання навіть у воєнний час. Підтримка з боку держави була націлена на створення умов для ведення бізнесу, які сприяли зниженню податкового навантаження, митного оформлення та інше. Фінансування інвестиційних проектів з боку іноземних інвесторів дозволили утримувати малий та середній бізнес, забезпечити робочими місцями населення [3].

Також треба визначити, що завдяки державній підтримці було створено умови для внутрішньо переміщених осіб. Це стосується підтримки на переорієнтацію бізнесу, отримання допомоги у вигляді компенсації роботодавцю витрат на оплату праці за кожен працівник, який працює на території України, для платників єдиного податку скорочення податкового навантаження, надання ряду податкових пільг, надання цільових інвестицій від європейських грантів для економічного розвитку бізнесу. Доступною також стала кредитна програма для фінансування українських експортерів, які через повномасштабне вторгнення потребують додаткового фінансування для реалізації експортних контрактів [4].

Для розвитку підприємництва необхідна орієнтація на європейські вимоги та потреби споживачів. Необхідно розширювати виробництво яке б відповідало технологічним та технічним вимогам європейським стандартами та враховувати на нові ринки збуту. Саме створення енергоефективних, екологічних та ресурсозберігаючих технологій дозволить вітчизняним підприємцям виробничої сфери конкурувати не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку.

Перелік посилань

1. Офіційний сайт Державної статистики України. URL:
https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/size_20.htm

2. Бізнес в умовах війни. Як змінювалось самовідчуття підприємців з березня – п’ять найважливіших показників в одній інфографіці. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/ukrajinskiy-biznespokrashchiv-ocinku-finansovoji-stiykosti-opituvannya-yeba-infografika-50262837.html>

3. Гонтарева І. В., Євтушенко В. А., Михайленко Д. Г. Особливості розвитку підприємництва в умовах військових дій та повоєнного відновлення України. Електронний науково-практичний журнал «Проблеми сучасних трансформацій» Серія: економіка та управління, № 7 (2023): URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-03-04/2023-7-03-04>

4. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.diia.gov.ua/wartime>